

Niet liegen

Thema: De Tien Geboden
Handelingen 5: 1-11

a. De zonde van Ananias en Saffira (Hand. 5: 1-4)

UITLEG VAN DE TEKST

Het gaat over een zeker man, met name Ananias (vers 1). Zijn naam betekent 'de HEERE ontfermt Zich of, is genadig'. Hij is getrouwd met een vrouw, genaamd Saffira. Haar naam is afgeleid van de edelsteen: saffier. Beiden maken deel uit van de gemeente. Ze zijn op de hoogte van wat er gebeurt in de gemeente. Ook van het feit dat bezittingen worden verkocht (Hand. 4: 34) en de opbrengst bij de apostelen wordt gebracht. Zoals Lukas het beschrijft, lijkt het waarschijnlijk dat ze hebben gehoord van Barnabas (Hand. 4: 36) en de eer die hij ontving (erenaam): zoon der vertroosting. Ananias heeft ook bezittingen. Blijkbaar werkt het voorbeeld van Barnabas aanstekelijk. Niet voor niets vertelt Lukas deze geschiedenis direct in aansluiting op wat Barnabas deed. Ananias besluit om ook bezit te verkopen. Als hij de opbrengst daarvoor heeft ontvangen, doet hij iets vreemds (vers 2). Er staat: 'en onttrok van de prijs'. Er staat hier een woord wat verduisteren betekent. Een zeer negatief woord. Hij legt wat opzij. Zijn vrouw weet ervan (Grieks; suneido wat 'meeweten' betekent). Lukas maakt duidelijk dat dit geen soloactie is. Waarom ze een deel onttrekken, staat er niet. Waarschijnlijk vonden ze het wel heel veel geld. Wie geeft nu zoveel weg? Hij bracht een zeker deel (vers 2b) en legde dat aan de voeten van de apostelen, dit laatste is belangrijk. Hier komt het motief van hun handelwijze naar voren. Ananias wil meedoen. Hij handelt alsof hij alles brengt, de gehele opbrengst. Dat deden de andere mensen ook. Alleen, hij doet zich mooier voor dan hij is. Wat is zijn

motief? Waarschijnlijk eer en aanzien in de gemeente. Hoopt hij ook een erenaam te ontvangen? Ananias wil vooraan staan, maar het mag niet teveel kosten. Daar komt hij in de vergadering (vers 2b). Hij legt wat hij heeft meegenomen aan de voeten van de apostelen. Petrus spreekt hem heel direct aan (vers 3): 'Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld, dat u de Heilige Geest liegen zoudt en onttrekken van de prijs van het land?' Petrus weet wat er aan de hand is. Dit weet hij waarschijnlijk door een openbaring van de Heere. Hij zegt: 'Waarom heeft de satan uw hart vervuld?' Een zwaar woord. Petrus vraagt niet naar een kleinigheid. Hij heeft het over satan. De tegenstander van God. Satan die de gemeente wil verwoesten. Die gruwet als de gemeente één van hart en ziel is. (Hand. 4: 32). Petrus haalt de wortel van de zonde naar boven. De satan heeft zijn hart vervuld. En dat in de tijd net na de uitstorting van de Heilige Geest. Het hart van Ananias moet vervuld zijn met de Heilige Geest! Letten we er op dat Petrus de schuld bij Ananias zelf legt. Dat satan hem als middel gebruikt, is geen excuus. Terecht? We lezen niet van een strijd van Ananias tegen die opkomende gedachten. Hij heeft er aan toegegeven. Hij heeft bewust de zaak anders voorgespiegeld dan de werkelijkheid. 'Dat u de Heilige Geest liegen zou' (vers 3b). Hier wijst Petrus op de diepte van deze zonde. Het is niet alleen de gemeente en de apostelen bedriegen. Het is de Heilige Geest bedriegen. Is dit niet overtrokken? Het is inderdaad bedrog. Ananias doet voorkomen alsof hij het hele bedrag geeft, maar dat is niet de waarheid. Het is een totaal onnodige leugen. Dat zegt Petrus in vers 4. Iemand denkt misschien dat het min of meer verplicht was om land of bezit te verkopen. Dat is niet zo. Dat

blijkt uit wat Petrus zegt (vers 4a). 'Als het gebeven was.' Petrus bedoelt te zeggen: 'Als u het niet verkocht had, dan was het ook goed geweest.' Dit had u niet hoeven doen. Ook toen hij het geld had. De zonde is niet dat hij de helft geeft. Dat was geoorloofd. De zonde is dat hij doet voorkomen dat het alles is. Wie wordt er nu bedrogen? De gemeente? Zeker! Die denkt dat Ananias, net als Barnabas, alles heeft verkocht wat hij had. De apostelen? Ook! Als Petrus niet geopenbaard had gekregen dat het een leugen was, hadden ook zij goed gedacht van Ananias. Ze liegen ook tegen de Heere. Letten we er op dat Petrus iets verderop zegt: 'U hebt de mensen niet gelogen, maar Gode.' (vers 4b) We proeven hier door alles heen: ongeloof. Als Ananias en zijn vrouw besef hadden van de alwetendheid van de Heere, hadden ze dit nooit gedaan. Ze zouden hebben geweten dat de Heere hen zag, en dus al gezien had hoe zij een deel achterhielden. Dit is een miskennis van de macht en zelfs van het bestaan van God. De ongelovige neemt niet serieus dat de Heere hem ziet.

TER OVERWEGING

We zien dat twee mensen in de gemeente 'gezien' willen worden. Ananias en Saffira willen meedoen, eer ontvangen. Is dat ons onbekend? Wat doen mensen niet in onze tijd om aanzien te krijgen? Kijk eens wat mensen doen om op televisie te komen of in de krant te staan. We willen zo graag in beeld zijn! Dan tellen we mee. Met de kinderen kunnen we bespreken dat de zucht naar eer en aanzien ons helemaal van het spoor van de HEERE kan afbrengen.

Ananias en Saffira hebben elkaar niet tegengehouden als het gaat om deze leugen. Strijden wij tegen zonden die bij ons of bij anderen opkomen? Zitten we er mee als er zondige gedachten in ons hart zijn of bepaalde begeerten waarvan je weet dat ze niet goed zijn? Of laten we ze groeien in ons hart? Dan kan de vraag van Petrus ook ons gesteld worden. Waarom laat u de satan uw hart vervullen? Met de kinderen kunnen we spreken over het gegeven dat we zelf toelaten dat een bepaalde begeerte in ons groeit, net zolang tot we er aan toegeven.

Ananias en Saffira plegen bedrog. Ook nog een leugen die niet nodig was. Met de kinderen kunnen we spreken over de ernst van bedrog. Liegen gaat bijzonder ver. Vooral belangrijk is dat een leugen betekent dat je bewust de ander een rad voor ogen draait. Je bent bezig iemand om de tuin te leiden of te verleiden. De satan liegt tegen Eva in het paradijs met als doel dat ze in zonde zal vallen. Wij liegen tot ons voordeel of nadeel van de ander. Liegen betekent vaak voor jezelf kiezen.

Ten tweede is liegen funest voor onderling vertrouwen. Wanneer mensen tegen elkaar liegen, is ieder vertrouwen weg. Met de kinderen kunnen

we bespreken dat het lang duurt voordat we vertrouwen hebben opgebouwd en dat één kleine leugen, het vertrouwen kan afbreken. Wie gelooft een leugenaar?

Ten derde komt in de meeste gevallen de waarheid toch een keer aan het licht, zoals hier. Zelden houdt een leugen lang stand. Het is duizend keer beter te leven met de waarheid, al is dat soms moeilijk. God is immers waarheid, en de Jezus Christus zegt van Zichzelf: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh. 14: 6). Door het geloof in Hem worden wij en de kinderen waar! Verlangen we om de waarheid te spreken!

Ten vierde is de Heere bij iedere leugen betrokken. Hier omdat het duidelijk een uiting van ongeloof is. Je kunt stellen dat met dit bedrog, Ananias en zijn vrouw duidelijk maken dat ze niet geloven in het werkelijke bestaan van God en Zijn alwetendheid. Het is goed om juist met de kinderen te bespreken dat onze leugens direct God kunnen raken en ons geloof in Hem. Daarnaast raakt elke leugen de Heere in die zin dat Hij, Die de Waarheid is, niet wil dat wij met leugens leven. Vals getuigenis spreken tegen onze naaste (het negende gebod) is ook ongehoorzaamheid aan God. Hij is erbij betrokken.

b. Het kwaad wordt zwaar bestraft (Hand. 5: 5-11)

UITLEG VAN DE TEKST

Als Ananias dit hoort, gebeurt er iets vreselijks (vers 5). Hij valt neer en sterft. Letterlijk staat er: 'hij blaast de geest uit'. Een verschrikkelijk gevolg van deze zonde. Hij sterft onmiddellijk. Niet door toedoen van Petrus of van een ander mens, maar door Gods ingrijpen. Jonge mannen uit de gemeente (vers 6) nemen hem op en begraven hem. Dat alles brengt grote vrees over hen die dit horen. Na drie uur komt Saffira (vers 7). Zij heeft van dit alles niets gehoord. Petrus spreekt haar aan. Hij geeft haar kans om de leugen toe te geven. 'Zeg mij, hebben jullie dit land voor zoveel verkocht?' (vers 8). Uit zijn vraag had ze kunnen opmaken dat hij het wist. Helaas, neemt ze de kans op terugkeer niet. 'Ja', zegt ze, 'voor zoveel.' Ze volhardt in de leugen, volhardt in de zonde. Dat bepaalt haar lot. 'Wat is het dat u hebt overeengestemd te verzoeken de Geest des Heeren?' (vers 9a). Nog eens wordt duidelijk dat ze dit samen hebben bedacht. Zij is geen slachtoffer van haar man. Ze wist het en ging er in mee. 'Zie, de voeten van hen die uw man begraven hebben, zijn voor de deur, en zullen u uitdragen' (vers 9b). Als de vrouw dit hoort, valt zij neer, sterft (vers 10) en wordt begraven. Hier hebben we de straf, man en vrouw sterven. E.e.a. brengt zeer grote vrees over de mensen die het horen (vers 11).

TER OVERWEGING

Door de eeuwen heen hebben mensen zich afgevraagd of dit niet een te zware straf was. Er liegen toch wel meer mensen, ook in de Bijbel, zonder dat ze direct sterven?

Ten eerste wijs ik er op dat zonde tot de dood leidt. Ongeloof brengt in het verderf. Petrus had duidelijk gemaakt dat het een zonde tegen God was. Geen kleinigheid! Dat leek het wel, maar voor God is het een verachting van Zijn bestaan, een ontkenning van Zijn macht. Zo is het tegelijk een les voor ons. Wie zondigt en daarin volhardt, sterft. Voor eeuwig, dat is de straf die wacht. We mogen deze ernst, die doorklinkt in deze geschiedenis, aan de kinderen laten horen. Niet om hen bang te maken. Maar hen te leiden tot de Heere Jezus en de vergeving die er is in Hem voor allen die in Hem geloven.

Ten tweede wijs ik er op dat de Heilige Geest kort geleden is uitgestort. Als een nieuwe fase aanbreekt in de Bijbel, zien we tekenen en krachten. Ik wijs op Achan. Hij pleegt zijn zonde als het volk Kanaän (Jericho, Joz. 7) binnentrekt. Een nieuwe fase in het bestaan van het volk. Dan steelt hij van de Heere. We zien dat hij daarom streng gestraft wordt, als waarschuwend voorbeeld voor het volk. We kunnen wijzen op de zonen van Aäron (Lev. 10). Als zij, tijdens de ingebruikname van de tabernakel

(nieuwe fase), eigenmachtig vuur op het altaar brengen, worden ze door vuur uit de hemel gedood. Direct, de HEERE laat zien dat het moet gaan zoals Hij wil. Het is een les voor de priesters om te handelen naar Gods gebod. Het gaat om Zijn dienst. De dood van Ananias en Saffira is, aan het begin van een nieuwe fase, een waarschuwend voorbeeld. Zo werkt het ook, twee keer staat er dat er een grote vrees komt over allen. De mensen zijn er door geschokt. De strenge straf heeft mede te maken met de fase waarin de gemeente verkeerde. Het is goed wanneer de kinderen dat weten. Tegelijk is deze directe straf een afbeelding van de eeuwige straf op de zonden (Calvijn).

Misschien vraagt iemand intussen: 'Is er in deze geschiedenis dan geen evangelie?' Gelukkig wel. De Heere laat ons dit verkondigen, nu, in het heden der genade. Hij wil dat we onszelf onderzoeken. Dat we nagaan wie we zijn voor Hem en zo tot Hem vluchten. Het is Zijn bedoeling dat er over ons een heilige vrees komt. De vrees die ons uitdrijft tot de Heere Jezus. Laat de kinderen weten dat de HEERE met deze ernstige geschiedenis hen wil behoeden voor de 'vader der leugenen' (de duivel) en brengen bij de Heere Jezus Christus.

GELOOFSLER

- Zondag 42 H.C.

